

Megjelenik minden hó 1-én és 15-én.

A budapesti borbély, fodrász és parókakészítő ipartestület, a budapesti borbély- és fodrász betegsegélyző és temetkezési egyesület, a budapesti fodrász és borbély társaság és a budapesti fodrászsegélydek betegsegélyző pénztárának hivatalos közlönye.

FODRÁSZUJSÁG

FODRÁSZOK és BORBÉLYOK SZAKKÖZLÖNYE

Előfizetési díj:
Egész évre 4 frt
Fél évre 2 frt
Negyedévre 1 frt
Egyes szám ára
20 kr. Kapható a
kiadóhivatalban.

Szerkesztőség:
VI., Laudon-utca 7. sz.
A lap szellemi részét illető közlemények a szerkesztőséghez czimzendők.

Kiadóhivatal:
VII., Vörösmarty-utca 17. sz.
Minden pénzbeli küldemények, hirdetések, felszólamlások a kiadóhivatalhoz intézendők.

Az ipartestület tagjai a lapot díjmentesen kapják.

25 év.

Joszt Péter, testületünk érdemes elnöke, f. hó 17-én ünnepli szeretett hitvesével, születet Huber Katalin urhölgygyel történt egybekelésének 25-dik évfordulóját. Mi, akik szeretettel csüggünk vezérünkön, örömtől sugárzó arczczal vegyülünk ez örömnappal alkalmával azok közé, kik igaz szeretetüknek kifejezést adnak azon férfunak, ki szakmánk érdekében, az évek hosszú során át viszi a zászlót előre. Örvendünk, hogy végre alkalom kínálkozik, amikor hálánkat szerény szavakban leróhatjuk azon férfival szemben, aki buzgó, becsületes tevékenységével iparkodik bennünket a célhoz közelebb vinni. A ki lemondottakényelmes életről azért, hogy érdekeinket előmozdítsa. Akinek multja oly fényes, mint Joszt Péteré, azt csak az érzelmek gyöngyével, a szeretettel lehet üdvözölni. A ki

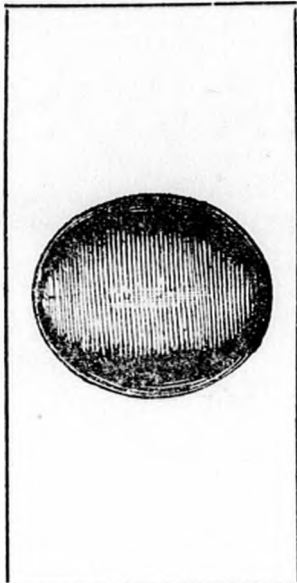

tevékenységét oda igérte a közügynek, hogy embertársainak érdekeit önzetlenül szolgálja és élethivatásának tekinti a közügyek terén való örökös fáradozást, az méltán elvárhatja, hogy örömnappján együtt érezzenek vele, azok akiknek érdekében a nehéz munka jutott osztályrészeül. Hisz egyéb jutalma ugy sincs a közügyek terén fáradozó egyénnek, mint a mikor látja, hogy szeretettel csüggnek rajta azok, akiknek szolgálatában tölti el életét. Akkor merit erőt a további küzdelemre, amikor érzi a szeretetnek melegét azoktól, akiknek boldogulása végett, elvonta szeretetének egy részét családjától. Szívvel, lélekkel köszöntjük Joszt Pétert boldog házasságának 25-dik évfordulóján és kívánjuk, hogy a teremtő adjon erőt neki,

hogy többször legyen alkalmunk szeretetünk-ről meggyőzni. És kívánjuk szerető hitvesének, hogy még hosszú évek során át legyen hű kísérője, igaz barátja azon férfunak, a ki szeretetünket és bizalmunkat bírja.

Borbély és fodrászati cikkek

legolesőbb bevásárlási forrása.

Leszállított árak.

	kr.
Ciseau szakálvágó 1/2 m/m vágásra	2.60
" hajvágó 3 m/m	2.75
" szakálvágó 28 foggal	3.—
Clippers szakálvágó	3.25
" hajvágó 3 m/m vágásra	3.50
Columbia hajvágó 2 fésűvel	4.50
Wide-Awake " 2	2.90
Koh-I-Nor szakálvágó	3.90
Juwel hajvágó 3 m/m vágásra	4.—

4-részes garnitúrák.

Sima fehér színben	2.50
" kék	2.50
" rózsza	2.75

4-részes garnitúrák virág diszítései.

Fehér színben	3.—
Kék	3.15
Rózsza	3.40

Összes fodrászati cikkek nagyban gyári raktára.

Budapesti rendelések 5 frton felül

bérmentesen küldetnek.

Kecskeméti Sándor, Temesvár belváros.

Első délmagyarországi homoru műköszörüldéje.

LIPP FERENCZ

Villanyerőre berendezett borotva homoru mű-köszörüldéje
és aczél-áru raktára
Budapest, IX., Soroksári-utca 5. szám.

Ajánlja

a legkitünőbb angol borotvát,
ollóit, haj- és szakálvágó gépeit

és minden e szakmába vágó tárgyakat.

Különösen felhivom a fodrász urak figyelmét a
műhelyemben készült munkára, melyet magam
végzek, miért is jótállást vállalok.

Vidéki megrendelések a legpontosabban teljesítetnek.

Berotváló szappan

eddig utól nem ért kitünő
minőségben.

Szakférfiak által kipróbálva,
ajánl

EITEL G.

szappan és gyertya gyára

Brassó (Kronstadt)

5 kilós postacsomag 3 frtért
minden állomáshoz

Minta ingyen és bérmentve

Rasier Seife

in bis jetzt unerreichter
Qualität.

Von Fachleuten erprobt
empfiehlt die

Seifen und Kerzen-Fabrik

G. EITEL

Kronstadt (Brassó)

pr. 5 klg. Postpaket fl. 3.—
franco jeder Station.

Muster gratis und franco.

Nincsen párja a

Gáspár-féle bajuszkötőnek.

Nincsen párja a

Gáspár-féle bajuszkötőnek

Van szerencsém a nagyérdemű közönségnek b. tudomására hozni, hogy a **Szentkirályi-utca 1. szám** alatt levő elsőrendű bajuszkötő ipartelepemet áthelyeztem a **VII., Nyár-utca 8. sz.** alá, mely a mai kor igényeinek annyi val is inkább megfelel, amennyiben e szakmában számos újított árukkal állhatok t. vevőim rendelkezésére, hogy ugy az áruk kivitelére, mint versenyképességére minden eddigieket jóval felülmul.

Elvem jó gyártmány mérsékelt ár!

Midőn versenyképességemre, mint jelzett elvemre vagyok bátor b. figyelmét felhívni, tisztelettel kércm megrendelésével megtisztelni, biztosítván arról, hogy legfőbb igyekezetem oda fog irányulni ugy mint eddig is, hogy b. megelégedését továbbra is kiérdemeljem. Maradtam kiváló tisztelettel

Gáspár Lajos bajuszkötő-készítő Budapest, VII., Nyár-utca 8.

Gyártmányaim a következő elnevezések mellett vannak forgalomba hozva:

Hunni törv. védve 13718. Az általam feltalált közkedvelt bajuszkötő, amely annyiban is fölülmulja az eddigieket, a mennyiben a gumi a fület nem érinti s az arczon jegyet nem csinál. 1 tuczat ára 3 forint,

Hungária prima. Legfinomabb gáz selyem szövet, vastag selyem rózsza gumival, finom gumi szegély, rózsza bőr szallag és amerikai patent csattal. 1 tucz. 2 frt.

Pannonia prima. Ugyanaz a kivitel valamivel kisebb. 1 tucz. ára 1.80 kr.

Árpád prima törv. védve 14393. Ugyanaz a kivitel, mint a Hungária prima azzal a különbséggel, hogy az arczon egész széles selyem halcsonttal, ugy hogy a legnagyobb bajuszt is eltakarja 1 tuczat ára 3 frt.

Excentrikus prima. Ujonan javított remek kivittel. 1 tez. 1.65

Pannonia II. Törv. védve 13719. Legfinomabb selyem szövet, selyem gumi, bőr szallag, amerikai patent csattal, 1.60 kr.

Pannonia III. Törv. védve 13719. Szallag helyett saját gumijával. 1 tuczat ára 1.50 kr.

5 forinton felüli rendelvényeknél 5% és nagyobb vételnél a mennyiséghez mérten megfelelő %-ot engedélyezek.

Helyben egy levelező-lap által kívánatra személyesen megjelenhetnek.

Panama prima. Törv. védve 13719. Ugyanaz a kivitel selyem gumi zsinór helyett szines pamut gumi zsinór 1 tucz. 1.30 Ugyanezen kivitelek fekete színben 10%-al drágábbak.

Hungária batiszt mosható. Törv. védve 13719. Bármily színű gumival. 1 tuczat ára 1 frt.

Pannonia batiszt mosható. Törv. védve 13718. Bármily színű gumival. 1 tuczat ára 90 kr. Ugyanezek feketében egy áruak.

Figyelemre méltó, a kézzel himzett bajuszkötő (Törv. védve 13717) leginkább hölgyek részéről, mint igen érdekes ajándékot képez, u. m.: „Félre bajusz csókot kapsz“ „Férfi ékessége a bajusz“, „Nagyra nőjön a bajusz“ felirattal minden darab külön csinos dobozban elhelyezve. 1 tuczat ára 5 frt.

A legkissebb megrendeléshez kívánatra egy minta bajuszkötőt ingyen mellékelek, mely egyszersmint kirakat diszül is szolgál.

6 darab legszebb különféle minta 1 forint utánvét ellenében esetleg előleges beküldése után bérmentve megküldetnek.

Kívánatra bármilyen alakot elkészítek minta után.

Megjelenik minden hó 1-én és 15-én.

A budapesti borbély, fodrász és parókakészítő ipartestület, a budapesti borbély- és fodrász betegsegélyző és temetkezési egyesület, a budapesti fodrász és borbély társaskör s a budapesti fodrászsegélydek betegsegélyző pénztárának hivatalos közlönye.

FODRÁSZUJSÁG

FODRÁSZOK és BORBÉLYOK SZAKKÖZLÖNYE

Előfizetési díj:
Egész évre 4 frt
Fél évre 2 frt
Negyedévre 1 frt
Egyes szám ára
20 kr. Kapható a
kiadóhivatalban.

Szerkesztőség:

VI., Laudon-utca 7. sz.

A lap szellemi részét illető közlemények a szerkesztőséghez czimzendők.

Kiadóhivatal:

VII., Vörösmarty-utca 17. sz.

Minden pénzbeli küldemények, hirdetések, felszólamlások a kiadóhivatalhoz intézendők.

Az ipartestület tagjai a lapot díjmentesen kapják.

25 év.

Joszt Péter, testületünk érdemes elnöke, f. hó 17-én ünnepli szeretett hitvesével, születet Huber Katalin urhölgygyel történt egybekelésének 25-dik évfordulóját. Mi, akik szeretettel csüggünk vezérünkön, örömtől sugárzó arcczal vegyülünk ez örömnappal alkalmával azok közé, kik igaz szeretetüknek kifejezést adnak azon férfunak, ki szakmánk érdekében, az évek hosszú során át viszi a zászlót előre. Örvendünk, hogy végre alkalom kínálkozik, amikor hálánkat szerény szavakban leróhatjuk azon férfival szemben, aki buzgó, becsületes tevékenységével iparkodik bennünket a célhoz közelebb vinni. A ki lemondottakényelmes életről azért, hogy érdekeinket előmozdítsa. Akinek multja oly fényes, mint Joszt Péteré, azt csak az érzelmei gyöngyével, a szeretettel lehet üdvözölni. A ki

tevékenységét oda igérte a közügynek, hogy embertársainak érdekeit önzetlenül szolgálja és élethivatásának tekintti a közügyek terén való örökös fáradozást, az méltán elvárhatja, hogy örömnappján együtt érezzenek vele, azok akiknek érdekében a nehéz munka jutott osztályrészüül. Hisz egyéb jutalma ugy sincs a közügyek terén fáradozó egyénnek, mint a mikor látja, hogy szeretettel csüggnek rajta azok, akiknek szolgálatában tölti el életét. Akkor merit erőt a további küzdelemre, amikor érzi a szeretetnek melegét azoktól, akiknek boldogulása végett, elvonta szeretetének egy részét családjától. Szívvel, lélekkel köszöntjük Joszt Pétert boldog házasságának 25-dik évfordulóján és kívánjuk, hogy a teremő adjon erőt neki,

hogy többször legyen alkalmunk szeretetünkről meggyőzőzni. És kívánjuk szerető hitvesének, hogy még hosszú évek során át legyen hű kísérője, igaz barátja azon férfunak, a ki szeretetünket és bizalmunkat bírja.

Joszt Péter született 1850-ben Német-Czernyán, (Torontálmege) ahol iskolai tanulmányait kitűnő szorgalommal végezte el. Iskolai éveit a Bach korszakban (1857—1863) töltötte és így nem csoda, hogy kizárólag német nevelése következtében, a magyar nyelv idegen volt rá nézve. Szülőhelyén elsajátítván a borbély-ipart, mint segéd munkás Szegedre került. Első kötelességének tartotta, hogy érzelmeit követve, elsajátítsa a magyar nyelvet.

1871-ben Budapestre jött, ahol csakhamar alkalma nyílt szakismereteit kibővíteni, elsajátítván a fodrászatot és ezzel kapcsolatosan a hajmunkát. Akkoriban szervezetlenül állottak az iparosok, csak a romjai voltak láthatók az eltemetett czéh-rendszernek. Az iparossegéd kénytelen volt ajtótól-ajtóhoz eljárni munkát keresni. E szomorú állapotok ösztönözték Joszt Pétert a fáradhatatlan munkálkodásra, amelyet 1874-ben kezdett meg iparunk érdekében.

Ugyan ez évben lett önálló és részt vett mindazon mozgalmakban, melyek iparának érdekeit célozták.

Fáradhatatlan munkálkodásának első gyümölcse, az 1875-ben megalakult Borbélyok- és fodrászok betegsegélyező-egylete lón. Mint az egyletnek egyik buzgó megalapítója és választmányi tagja, fokozott erővel látott hozzá iparunk felépítéséhez.

1878-ban titkára lett az egyletnek és ugyanaz évben tartott zászlószentelés alkalmával, a sok írásbeli munkákat

egymaga végezte. Csakhamar alelnöke lett az egyletnek elnöke az ellenőrző bizottságnak és a segédközvetítés főnöke. Az egylet kebelében megteremtették a szakiskolát és Joszt Péter szakelőadásokat tartott abban. Az 1884-ben megszületett új ipartörvény forduló pontot jelentett mindazon férfiaknak, kik az ipari mozgalmakban szerepeltek. Az új ipartörvény alapján alakult meg 1885-ben a Budapesti borbélyok és fodrászok ipartestülete, amelynek megalakítására Joszt Péter egész munkálkodását szentelte. Csakhamar pénztárosa lón e nagy testületnek és az 1886. őszén elnök-helyettes, míg 1887-ben a közgyűlés egyhangulag elnöknek megválasztotta.

Eredménydus munkálkodása tulajdonképpen csak ezután vette kezdetét. Alapítója volt a tanonc-zsakiskolának és célul tűzte ki, a segédek részére kötelező betegsegélyező pénztárt létesíteni, amely Gellérivel, az akkori iparhatósági biztossal (jelenleg az orsz. iparegyesület érdemes igazgatója) és Breitfeld Alajossal, a segédek egyletének elnökével sikerült is. Ugyanebben az időben alakította meg Joszt Péter a segély-pénztárt, testületi tagok részére és nem egy szaktárust mentett meg ez intézmény által a teljes bukástól. A borbélyok és fodrászok I. kongresszusán nem csak elnökölt, de Mezey Péter visszalépése folytán az előmunkálatok és a kongresszus után a határozatok keresztülvitele is az ő munkáját képezték. Amidőn 1890-ben egészségi okokból

T á r c s a.

Iparunk a multban és a jelenben.

Tagadhatatlan, hogy a korról iparunk értéke is alább száll. Amikor még nem voltunk borbélyok, fodrászok és paróka készítők, hanem csupán borbélyok, megélhetésünk nem okozott annyi gondot, mint ma és társadalmilag is előbbre voltunk. Valamikor a borbélyipar egyik disze volt a társadalomnak és manapság alig vesznek róla tudomást. A multban olyan volt a pozíciója a borbélynak, mint ma a sebész orvosnak. Orvosi konzultációk alkalmával ritkán hiányzott a borbély és a halottkémek kiválóan borbélyokból kerültek ki. A mit ma a mentőegyesület gyakorol az emberiségen, azt a multban a borbélyok teljesítették. A sebesültet a legközelebbi borbélyhoz vitték, a ki az illetőt szakértelemmel kezelte. A magyar szabadságharcz leveretése utáni években, nem egyszer történt összekoczczanás a polgárság és a császári rendőrség között és a sebesültet tuczat számra vitték be a legközelebbi borbélyokhoz.

Manapság társadalmilag is teljesen elszigetelve vagyunk és szerény jövedelmünket is megkell osztanunk az ipartörvény protezsáltjaival. Nem az a ipar a miénk többé, amely volt a multban.

A multnak oly ifjúsága volt, mely tényleg élethivatásának tekintette iparát és csak az a egy gondolat foglalkoztatta, hogy mennél jobban elsajátíthassa iparát. Szeretettel csüggött iparán, mert tudta, hogy az életben csak akkor boldogul, ha iparának titkait kifürkészte. Pedig a multban nem volt oly alkalma a fiatalságnak a tanulásra, mint a jelenben. Önmaga volt kénytelen iparát elsajátítani és nem állt rendelkezésére szakiskola mint ma.

Keresem az okát, hogy miért nem hevül a mai fiatalság iparáért. Hiszen a fiatalságnak életviszonyai nem rosszabbak ma, mint a multban. Anyagi gondjaik nincsenek. Csak azoknak nyomott barázdát a homlokára a kor, kik a gondtalan életet felcserélték az önállósággal. Csak mi vagyunk proletárai iparunknak, a kik a mai viszonyok mellett

is kénytelenek vagyunk a kontárok, meg a fürdők ellen a harczt fölvenni. Ép oly gondtalan ma a segéd munkás élete, mint volt a multban. Csak éppen azzal a különbséggel, hogy a munkanélküliek száma szaporodott.

Tanoncainkkal meg úgy vagyunk, hogy a borbélymühelyt börtönnek tartják és nem tekintik élethivatásuknak azt az ipart, amely nekik kenyeret ad majdan. A tanonczanyag a legrosszabb ma. Akkor tudjuk csak megbírálni értéküket, ha felszabadulásra jelentkeznek, ha leteszik a képesítésük próbáját. Egyik gyengébb a másiknál, még a jegegyeszerűbb munkát, a szappanozást sem értik. Igaz, hogy nagyobbára gyermekkorban van még akkor a tanoncz és nem kívánhatjuk, hogy mesterileg kezelje a borotvát, de annyit csak elvárhatunk tőle, hogy szorgalmának egy kevés jelét megmutassa. *Nem láttam még felszabadulás alkalmával oly tanonczot, akinek megjósolhattam volna, hogy jó munkás válik belőle.* És ennek nem a mester az oka, hanem maga a tanoncz. A mester szívesen öntené belé a tanonczba a szaktudást, mert hisz maga merit hasznot abból, ha tanoncza már dolgozni tud. Pedig megbánja ám a fiatalság mindazon mulasztásokat, amelyeket elkövetett akkor, amidőn még fogékonysága folytán gyarapíthatta volna szakismereteit. Megbánja két okból. Hogy nem igényelhet oly üzletben való belépésre, mint a milyet ő akar és hogy iparának hanyatlását sietteti. És ha van benne a mindennapi gondolkozáson kívül nemesebb érzés is, úgy megfogja bánni, hogy nem járult hozzá iparának felépítéséhez. Ha már életviszonyaink meg is változtak, ha már eltemették tekintélyünket, legalább hadd keressünk vigaszt egy oly fiatalságban, amely testestől-lelkestől csügg iparunkon.

Ha már megkell osztani kenyerünket a spekulációval, legyen legalább körülöttünk egy oly fiatalság, aki az ipart eszményileg szereti és szívének minden dobbanásával emelni igyekszik azt.

Ebben az esetben megbocsátunk a sorsnak, hogy mostohaságával megfosztott bennünket a jövőtől.

Le ichter Lipót

kénytelen volt elnöki tisztétől megválni, e lépését általános igaz sajnálattal vették a szaktársak tudomásul.

Visszalépése utánis buzgóan működött iparának érdekében. 1893—1894-ig megválasztott a „Fodrászok-társas-körének” elnökéül, és mint ilyen fáradhatatlanul munkálkodott tovább. Joszt Péter azon intelligens iparosoknak egyike, aki nem csak szóval, de a tollal is tudja szolgálni iparát. Mint lapunknak jeles vezérczikkirója, eléggé ismeretes. 1894. július 16-án kemény harcz után, 188 szavazattal 99 ellen ismét elnöke lett a testületnek, amely tisztséget kiváló tulajdonságainál fogva még ma is közmegelegeléssel tölti be.

Az 1896. milleniumi kiállítás alkalmával, mint csoport biztos működött és a kiállítási éremmel lett megjutalmazva. Az ugyan ez évben tartott II. kongresszusnak nem csak elnöke, de az ezzel kapcsolatosan rendezett nemzetközi fodrász versenynek tervezője és végrehajtója is volt. Kizárólag az ő érdeme az is, hogy a borbély és fodrásziparról szóló szabály-rendelet-tervezet még ez ideig nem emelkedett törvényerőre, mert nemes agitációja következtében elérte, hogy a tervezet egészen más elbírásban részesült, mint ahogy azt a tisztí főorvos ur óhajtotta. Ezt az érdemét még azok sem tudták elhomályosítani, akik minden eszközhöz folyamodtak csak azért, hogy személyét a szaktársak előtt ellen-szenvenessé tegyék.

Ily fényes mult után csoda-e, ha szeretettel csüggünk Joszt Péterre, ha örvendünk, amikor szeretetünknek kifejezést adhatunk? Vegyük példának e férfit és tanuljuk meg tőle, miként kell az ipart és ezzel kapcsolatosan embertársaink érdekeit önzetleül szolgálni

Nagy ember a kis emberekről.

Manapság erősen szeretik hangoztatni a demokráciát mely alatt azt is értik, hogy az iparos munkájával tisztességet is szerezhet magának, mely egyenértéküvé teszi a társadalom többi embereivel. Magasrangu politikusoktól, szereplő egyéniségektől, íróktól, halljuk naponként a munka tisztas voltát, az ipar becsületét. A napi sajtó sokszor hasábokat szentel e célnak, úgy annyira, hogy már-már mi iparosok abban a hitben kezdünk ringatózni, hogy embe számba veendnek bennünket is, hogy nem vagyunk többé a tömeg, de egy ember, ki kutyabőr diploma nélkül is tiszteletben részesül. De ebből ki-ki ábrándítanak olykor a nagyok. Különösen gyakran minket fodrász iparosokat. A B. N. 289-dik számában egy versecskét közöl, melyet — o. — írt. Apró kis o. Ebben a versben, velünk is foglalkozik a kis o. alatt rejtőző nagy O. Azt írja rólunk, hogy kis emberek vagyunk mi borbélyok, annyira kicsinyek, hogy nemzeti sérelmünket, a konduktoroktól tudta meg, hogy megbüntetik a fürdő borbélyát, ha vasárnap 2 óra után a szőrt levakarja.

Ha valaki kicsinek nézi a másikat, akkor ő neki nagy-nak kell lenni, ezt mondja a logika. Mi készpénznek vesszük, hogy a kis — o, — nagy — O. — nagy ember, úgy kell lenni, mert hiszen ő is azt mondja, habár a vers nem árulja el, sem a nyelvezete, sem a rimelése, sem a technikája — a nagy tudóst.

De talán a bölcsesége emeli fölénk, az lehet, de minden esetre új válfaja a bölcseségnek, melyben nincs szerénység és kétkedés.

Távol tőlünk, hogy ebből ismét nemzeti sérelmet lássunk, csak arra akartam rá mutatni, hogy mennyire gyarlónak, hitványoknak látszunk mi iparosok, hogy ilyen kis — o-k — is mennyire rugdalóznak rajtunk.

No de be kell ösmernünk, hogy tanultunk is e versből valamit. Megtanultuk azt, hogy a vers íráshoz nem kell más tudomány, mint önmagát nagynek képzelni és egy iparról fölényes hangon, a jó izlés ellen gúnyolódni, és ha még egy pár szép zengzetes szót is beleveszünk, kész a szép vers; melyért még abrak is jár pegázus lovadnak:

Gunynak czéltáblája az iparos
Kár, hogy oly türelmes a papiros.
Nem kell hozzá Roland vitézsége,
Sem a lángelméknek bölcsesége.

Nincs ez ellen menekvés
Ugy hívják ezt művelt nyelven:
Liberális szellem ellen
Pozolás és henczegés.

Paulik József.

A kötelesség.*)

Midőn a kontárok tárgyában megindult mozgalom száz-as-bizottsága megválasztott, azon édes reményben ringattam magamat és vélem együtt sok más szaktárs is, hogy most már kötelezettségünknek eleget tettünk és a dolgok további folyását most már a száz-as-bizottságra és annak vezetőségére bízhatjuk.

Annál biztosabbra vettem én a győzelmet, mert hiszen főnök szaktársaink tulnyomó része a becsületszó kötelezettsége mellett megfogatta, hogy kontároktól elbocsátott segédet, pártfogásba nem vesz. A száz-as-bizottság pedig kötelességének ösmerte el a kontároktól elbocsátott segédek folyton ellenőrizni és időről-időre névsorukat a nyilvánosságra hozni.

Azon időben azt hittem, hogy ezen tárgy fölött már nem kell tovább vitatkozni, mert olyan emberek kezében láttam ügyünket, a kik szent célunk érdekében dolgozni *birnak*.

Azonban fájdalom, ezen emberek — amint most látom — csak *birnak* dolgozni, de nem *akarnak*.

Nézzünk széjjel most négy hónap után, milyen eredményre jutottunk — azon kemény küzdelmek után?

Mozgalmunk elején a kontárok közül 22-en üzleteiket részben eladták, részben pedig mások nevére iratták át. Ez azonban még mindig nem a száz-as-bizottság érdeme, mert ez már mozgalmunk elején történt. Azóta pedig még semmi néven nevezendő nevezetesebb fordulat nem állott be. A kontároktól elbocsátott segédek belépnek más üzletbe, még pedig tanult szaktárshoz és senki sincs, aki őket ellenőrizze, senki sincs, a ki annak a főnöknek odakiáltsa, hogy *vigyáz, az a segéd a kit te most üzletedbe fogadtál kontárnál volt alkalmazásba, te pedig becsületszavaddal fogadtad, hogy ilyen segédet nem fogsz alkalmazni*. A főnökök pedig becsület szavuk daczára is nyakra-főre felfogadják a kontároktól elbocsátott segédek, nem törődve a becsülettel, nem törődve a tisztességgel és nem törődve a kontárok létezésével, vagy nem létezésével.

De hová lett a száz-as-bizottság, a mely azt tétlenül nézi? elsöpörte talán a föld? vagy talán meghasonlottak és nem merik a kontárok kényelmes nyugalmát megzavarni? hol vannak, hogy nem veszik észre, hogy a kontárok részben hamisan bejelentett üzletvezetővel, részben pedig teljesen bejelentetlen üzletvezetővel dolgoztatnak!

Azt kell hinni az embernek, hogy ezek már egészen megszűntek létezni. Pedig dehogy, együtt van az mind erőben és egészségben, ott a „Krupka“ kávéház külön termében

gyülekeznek és csinálják az alapszabályokat. Mert nem azt tartják, szem előtt, hogy iparunk hanyatlik a gaz felburjánzása által, hanem azt, hogy a „társas-kör“ minél előbb megalakuljon, hogy a zászlószentelés megtörténhessen.

No hát én ezt a politikát nem helyeslem! Nem helyeslem azért, mert az április 7-én tartott gyűlésen egy százas-bizottság lett megválasztva, a mely azt a feladatott vállalta magára, hogy a kontárok szakmánkból való kiirtására a legszélesebb körű intézkedéseket fogja megtenni, nem pedig, hogy holmi „társas-körök“ alakításával bibelődjék.

Nem akarom ezzel azt mondani, hogy egy társas-körnek létezése talán haszontalan dolog, legtávolabbról sem, sőt ezt nagyon is szükségesnek tartom, hanem, hogy ezért a kontároknak és az azoktól elbocsátott segédeknek teljesen szabad folyást engedjenek, azt már mégsem helyeselhetem.

Ha a százas-bizottság ily szent kötelességet vállalt magára, teljesítse is azt lelkiismeretesen. Ha pedig erre képtelen, tegye le azt a tisztességet olyan emberek kezébe, a kik nemcsak *birnak*, de *akarnak* is tenni és cselekedni ezen szent ügyben.

Rostásy Géza.

*) Közre adtuk fenti cikket, úgy amint az hozzánk be- küldetett, bár nem értünk egyet semmiképpen sem Rostásy Géza urral. Azzal vádolja a 100-as bizottságot, hogy nem jár el a hozott határozat értelmében stb. stb. Hát erre azt válaszoljuk Rostásy Géza urnak, *hogy sziveskedjék azon segédek megkérdezni, akik kontároknál működtek, hogy teljesíti-e hűen a 100-as bizottság a kötelesség teljesítést.* Ezek adhatják meg legjobban a választ Rostásy Géza urnak. Nem tehetünk róla, hogy Rostásy Géza ur ily rosszul van informálva a 100-as bizottság működéséről. Ha azonban érdeklődik az ügy iránt, úgy fáradjon alkalomadtán el hozzánk, készek vagyunk bővebb felvilágosítással is szolgálni.

A viszontlátásra!

(szerk.)

Vegyes hírek.

Tanoncz szerződők figyelmébe. Értesítjük a t. szaktársakat saját érdekükben, hogy a tanoncz-szerződések alkalmával a tanoncz születési, újraoltási és iskolai bizonyítványát bemutatni sziveskedjenek, mert ezen okmányok nélkül a testületi iroda nem kötheti meg a szerződéseket.

A vasárnapi munkaszünet. Mikor a megboldogult vas miniszter, Baross Gábor törvénybe iktatta a vasárnapi munkaszünetet, mindnyájan rokonszenvesen fogadtuk azt, mert beláttuk, hogy anyagi megkárosodás nélkül is a hétnek egy délutánján szabadok lehetünk. Így gondolkoztak mind azok, akik nem törekednek szaktársaik kijátszására, akik nem meritenek hasznot másoknak rovására. Mert a szaktársak közül tényleg vannak sokan, a kik a munkaszünet révén mellékkeresetre tesznek szert. Csak azt várják ezek, hogy a többiek bezárjanak, hogy ők aztán a törvény kijátszásával és másoknak rovására, beeresszék a vendégeket és ktszolgálhassák. Hát az ilyen eljárás nem kollegiális és nem is méltó az iparoshoz. Nem akarjuk megnevezni e szaktársakat, pedig megérdemelnék, hogy valamennyien megismerjék őket. *Sőt van köztük egy, (a gyöngye nemhez tartozik) aki kifüggesztette üzletének ajtajára, hogy vasárnap délután is kilesznek szolgálva a vendégek.* De hát

e szaktársnőnek oly nagy érdemei vannak iparunk körül, (többek között ő teremtette meg iparunkban a zóna tarifát) hogy nevét a világerért sem írjuk ki, mert ebben az esetben elhomályosodna az összes érdeme. De hát azon szaktársakhoz szólunk, akiknek kötelességük lenne iparunk tisztességét megőrizni és hasonlesésből mégis a tisztességtelen verseny terére léptek. A szaktársakból megalakult 100-as bizottsághoz annyi panasz érkezett már be e tárgyban, hogy a bizottság a legszigorubb eljárásra határozta el magát. *Figyelmeztetjük tehát a szaktársakat, hogy tartsák be a munkaszünetet pontosan, nehogy a feljelentés ellenük megtessék, ami csak reájuk nézve lenne kellemetlen.*

A budapesti fodraszsegédek pénztárának vezetősége ezuton is felkéri a hátralékos szaktársakat, hogy illetékeiket pontosan fizessék be, mert ellenkező esetben a hatóság útján kénytelen a vezetőség a pénztár követeléseit behajtani, ami csak az illetőkre lenne kellemetlen.

Ezüst menyegző. Folyó hó 17-én lesz 25 éve, hogy Joszt Péter, ipartestületünk elnöke örök hűséget esküdött hitvesének, szül. Huber Katalin urhölgynek. Ugyan-e napon lesz annak is 25 éve, hogy üzletét megalapította. Testületünk előljárósága, hogy szeretetének és ragaszkodásának méltó jelét adja, szép emléktárgyat nyújt át ez alkalommal szerelt vezérének.

Letartóztatott házasságszédelgő. Weigler Károly fodraszsegéd pár évvel ezelőtt a házasság szédelgésre adta magát. Hogy tervei annál könnyebben sikerüljenek, földbirtokosnak adta ki magát, a ki a tőzsdén elveszítette vagyonaát, de akire a nagynénje révén husz ezer forint jut, ha megnősül és a nénje kedve szerint való feleséget visz a házhoz. Hét leány adott be följelentést a jómadár ellen s ezek között van egy szegény varrónő is, akitől apránként ezeröttszáz forintot csalt ki. A rendőrség a följelentések alapján f. hó 8-án letartóztatta Weiglert.

Ipar.

Felterjesztés az ipartörvény reviziója tárgyában.

Most küldötte meg az országos ipartestületek központi bizottsága az ipartestületeknek ama felterjesztést, amelyet 1896-ban, a IV. országos iparos gyűlés határozata alapján a kereskedelemügyi-miniszterhez intézett.

A felterjesztésnek főbb pontjai a következők:

Nagyméltóságú kereskedelemügyi m. kir. Miniszter ur! Kegyelmes urunk!

A hazai ipartestületeknek már egy évtized óta szabályul felvett országos összejöveteleinek negyedike a folyó évben, nemzetünk ezredéves ünnepével és kiállításával kapcsolatban, Budapest székes fővárosunkban tartatott, az ipartestületek küldöttjeinek részvétele és azon kiváló kitüntetés mellett, mely szerint az országos ipartestületi gyűlés létjogosultságának mintegy szankcionálásául Nagyméltóságod megtisztelő jelenlétében volt megnyitható.

Ezen legutóbbi gyűlésünk, a legnagyobb higgadtsággal és megfontolással folytatott tárgyalásaira való tekintetből is, nemcsak méltán sorakozhatik a három elődjéhez, de azokat épen az imént említett kiváló körülményeknél fogva messze felül is multa és ennek az egész magyar iparosság tényleg nagyobb fontosságot tulajdoníthat.

A IV. országos ipartestületi gyűlés a $\frac{1}{2}$ alatt mellékelt, „előadói javaslatok“ füzetének az ipartörvény módosítására vonatkozó 5. előterjesztésével foglalkozott legbehatóbban és a legnagyobb érdeklődés mellett, a miről tanus-

ködik a /. alatt csatolt kongresszusi jegyzőkönyv XI. pontja, mely szerint ezen kérdésnél az előadókon kívül a vitában tizenhat felszólaló vett részt, a kik az előadói javaslatához mindnyájan hozzájárultak, azt csorbitani senki sem akarta, sőt azt kibővíteni akarták s így az előadói javaslatot a kongresszus egyhangulag elfogadta és magáévá tette.

A fent idézett jegyzőkönyvi határozat folytán az országos ipartestületi gyűlés megbízásából van szerencsénk az 1884. évi XVII. t. -cz. módosítása iránti tiszteletteljes kérelmünket betérjeszteni, előzőleg azonban a következőkkel megokolni:

Midőn a törvényhozás az 1872. évi VIII. t.-cz. megalakításával a czéheket eltörölte, a hűbéres korszakból fennmaradt s a szabadelvűség által megvilágított korunkba nem illő privilegiumos czéhrendszert senkisémm használta. Azonban az ipari képesítés igazolásának teljes kizárása és az ipari rendtartáshoz annyira szükséges kötelező társulás eltörlése a rendhez szokott mesteremberekre igen elszomorítóan hatott.

Mert az éveken át tanult, gyakorlott, sokat vándorolt, szenvedett s így kiképzett kézműiparos sehogysem tudta azt igazságosnak találni, hogy az ipar terén teljesen járatlan, minden szakértelem nélküli kontár egyenrangú és -jogu mester lehessen, még ha el is tekintett az illetéktelen versenytől. Hasonlóan nem tudtak megbarátkozni a társuláshoz szokott kisiparosok az olyan állapottal, hogy egyik helyen alakítottak a czéh helyébe ipartársulatot, a másik helyen nem. S az ipartársulatnak az egyik iparos tagja volt, a másik nem. Az egyik megterhelte önmagát társulati tagsági díjjal azért, hogy a társulás útján ügyein-bajain némileg könnyítsen s a segédszemélyzet megrendszabályozása által a tan- és munkaviszonyban némi fegyelem gyakoroltathassék, a másik meg segédjeivel és tanonczaival is kinevelte őt, mint botor önmegadóztatót.

Tizenkét év kellett ahhoz, hogy a törvény hiányai felismertessenek. Tizenkét évig kellett iparosainknak panaszkodni amaz állapotok felett. És minő vívmánynak vette a tizenkét évi küzdelem után, midőn a törvényhozás az 1884. XVII. t.-cz. 4. §-ában az ipari kvalifikáció elvét — bármi ilyen lazán is — törvénybe iktatta. S milyen örömmel fogadta a törvény amaz intézkedését, hogy — ha csak ott is, a hol azt a kisiparosok kétharmadrésze kívánta — „mindenkire kötelező“ ipartestület alakítása megengedtetett.

Csakhamar eloszlott azonban a korai öröm, mert csakhamar felismerhető lett, hogy a törvénybe foglalt képesítés elve a gyakorlati életben illuzóriusnak bizonyult. A 4. §. intézkedését is hatálytalanná tették a 6., 7., 8. és 47. §§-ok kivételei.

Ugyanis a törvény 4. §-a azt rendeli: hogy, ha a gyakorolni szándékolt iparág oly mesterség, mely kézműves természeténél fogva csak hosszabb gyakorlás útján sajátítható el, tartozik tanonczbizonyítványát bemutatni és igazolni, hogy a tanviszony megszűnése után, szakbavágó műhelyben vagy gyárban, szakbavágó munkálatokkal legalább két évig foglalatosskodott.

Ezzel szemben a 6. §. már elengedi a tanonczbizonyítványt egy évi segédi gyakorlásért. A 7. §. meg már azt engedni meg, hogy ha valaki bármilyen bizonyítékokkal kimutatott három évi szakbavágó munka után a csizmadia iparra nyert igazolványt, de mert azt a mesterséget nem tanulta meg kellően, azt nem folytathatja, nem is volt szándéka: egyszerűen átmehet a hentes-, a sütő-, vagy bármely más mesterségre, a nélkül, hogy ebből a képesítést igazolnia

kellene. A 8. §. pedig már bárkinek megenged képesítéshez kötött iparüzést, ha üzletében nagykoru és szakértő üzletvezetőt tart. Végül a 47. §. megenged egyidejűleg több képesítéshez kötött iparüzést és a képesítés kimutatását csak egy iparágból kívánja meg.

A törvénynek ilyen rendelkezése méltán sérti a szakképzett iparos öntudatát. Mert a tulhajtott iparszabadság annyi kontárt teremt, hogy azoknak konkurrencziáját a jó munkához szokott és számító szakember nem bírja ki.

A magyar kézműiparnak ezen vámsorompók nélküli végtelen hazában úgy is roppant, elijesztő versenyt kell kiállania a fejlődő honi- és az osztrák gyáriparral szemben is. Ezenkívül még az annyiszor felpanaszolt fegyenczipar is súlyos konkurrencziát támaszt a kisiparnak. S ha ez most még az ilyen illéktelen kontár-tömeg ellen is küzdeni kénytelen: méltán felsóhajthatunk, hogy a szegény magyar kézműiparost még az ág is huzza!

Kisipari állapotainknak eme konstatálása után önként fölmerül az a kérdés, hogy vajjon lehetlent, vagy olyan valamit kívánunk-e, a mi más társadalmi osztályok, vagy közgazdaságunk más ágainak érdekeit sértené?

Mély meggyőződésünk szerint: nem!

Mert a kézműiparnak a honi és idegen gyáripár versenyé mellett másképen termelnivalója és fogyasztója csak úgy marad, ha oly czikkeket produkál, a milyeneket a gyár előállítani nem képes, Érdekében van tehát a fogyasztó nagyközönségnek is, hogy szakképzett, értelmes iparosaink legyenek: és ez csak úgy lehet, ha a gyáripár által annyira nyomott kézműiparos, legalább a kontárhad ellen nyer némi törvényes védelmet.

A szabadelvűséggel védték álláspontjukat az ipari korlátlan munkaszabadság hívei, a mikor az ugynevezett iparszabadságot törvénybe iktatták. S ha ezzel szembeállítjuk a mi kívánságainkat, némelyek szeretik azokat úgy feltüntetni, mintha a kor liberalizmusával megegyeztetetők nem volnának.

De hiszen akkor az sem volna liberális irányzat, hogy most a legalantasabb hivatalnoktól, a falusi, a tanyai tanítótól, egészen a vasuti őrig — igen helyesen — mindenkitől megkivántatják a kvalifikáció.

Hiszen az ipartörvény 4. §-a maga olyan mesterségeket köt képesítéshez, melyek kézműves természetüknél fogva rendszerint csak hosszabb gyakorlás útján sajátíthatók el.

Elismerte tehát a törvényhozás, hogy egy mesterséget sem lehet csak úgy találni, hogy azt is csak hosszú tanulás által kell elsajátítani. És mégis, miért lehet hát kézműiparos mindenki, akár tanulta azt, akár nem? És miért lehet czipészből órás, anélkül, hogy az órásságból a kvalifikációt ki kellene mutatnia? Vagy miért lehet a csizmadia egyszerre sütő is, kovács is, csupán a csizmadiaságra szerzett képesítése alapján?

Hiszen azelőtt a kézművesektől kivántatott meg a szigorú kvalifikáció s a tisztviselőktől nem; miért kellett ezen rendelet a vélt liberalizmusnak oly homlokegyenest ellenkezőjére fordítani?

És vajjon a magyar iparosok egyedül maguk kívánják-e a törvény ily irányu megváltoztatását? Hiszen a művelt nyugati iparosai sokkal régebben küzdenek a tulhajtott „laisser faire“ ellen.

A szomszéd osztrák iparosok „Gewerbetag“-jaikon sokkal messzebb menő határozatokban követelik a kötelező szakkvizsgák behozatalát. A németországi iparosok már 1871 óta folytonosan szorgalmaznak hasonló törvényes intézkedé-

gyülekeznek és csinálják az alapszabályokat. Mert nem azt tartják, szem előtt, hogy iparunk hanyatlik a gaz felburjánzása által, hanem azt, hogy a „társas-kör“ minél előbb megalakuljon, hogy a zászlószentelés megtörténhessen.

No hát én ezt a politikát nem helyeslem! Nem helyeslem azért, mert az április 7-én tartott gyűlésen egy százasbizottság lett megválasztva, a mely azt a feladatot vállalta magára, hogy a kontárok szakmánkból való kiirtására a legszélesebb körű intézkedéseket fogja megtenni, nem pedig, hogy holmi „társas-körök“ alakításával bibelődjék.

Nem akarom ezzel azt mondani, hogy egy társas-körnek létezése talán haszontalan dolog, legtávolabbról sem, sőt ezt nagyon is szükségesnek tartom, hanem, hogy ezért a kontároknak és az azoktól elbocsátott segédeknek teljesen szabad folyást engedjenek, azt már mégsem helyeslehetem.

Ha a százas-bizottság ily szent kötelességet vállalt magára, teljesítse is azt lelkiismeretesen. Ha pedig erre képtelen, tegye le azt a tisztességet olyan emberek kezébe, a kik nemcsak *birnak*, de *akarnak* is tenni és cselekedni ezen szent ügyben.

Rostásy Géza.

*) Közre adtuk fenti cikket, úgy amint az hozzánk be- küldetett, bár nem értünk egyet semmiképpen sem Rostásy Géza urral. Azzal vádolja a 100-as bizottságot, hogy nem jár el a hozott határozat értelmében stb. stb. Hát erre azt válaszoljuk Rostásy Géza urnak, *hogy sziveskedjék azon segédek megkérdezni, akik kontároknál működtek, hogy teljesíti-e hűen a 100-as bizottság a kötelesség teljesítést.* Ezek adhatják meg legjobban a választ Rostásy Géza urnak. Nem tehetünk róla, hogy Rostásy Géza ur ily rosszul van informálva a 100-as bizottság működéséről. Ha azonban érdeklődik az ügy iránt, úgy fáradjon alkalomadtán el hozzánk, készek vagyunk bővebb felvilágosítással is szolgálni.

A viszontlátásra!

(szerk.)

Vegyes hírek.

Tanoncz szerződők figyelmébe. Értesítjük a t. szaktársakat saját érdekükben, hogy a tanoncz-szerződések alkalmával a tanoncz születési, újraol- tási és iskolai bizonyítványát bemutatni szivesked- jenek, mert ezen okmányok nélkül a testületi iroda nem kötheti meg a szerződéseket.

A vasárnapi munkaszünet. Mikor a megboldoguit vas miniszter, Baross Gábor törvénybe iktatta a vasárnapi munka- szünetet, mindnyájan rokonszenvesen fogadtuk azt, mert beláttuk, hogy anyagi megkárosodás nélkül is a hétnek egy délutánján szabadok lehetünk. Így gondolkoztak mind azok, akik nem törekednek szaktársaik kijátszására, akik nem meritenek hasznot másoknak rovására. Mert a szaktár- sak közül tényleg vannak sokan, a kik a munkaszünet ré- vén mellékkeresetre tesznek szert. Csak azt várják ezek, hogy a többiek bezárjanak, hogy ők aztán a törvény kiját- szásával és másoknak rovására, beeresszék a vendégeket és ktszolgálhassák. Hát az ilyen eljárás nem kollegiális és nem is méltó az iparoshoz. Nem akarjuk megnevezni e szaktár- sakat, pedig megérdemelnék, hogy valamennyien megismer- jék őket. *Sőt van köztük egy, (a gyöngye nemhez tarto- zik) aki kifüggesztette üzletének ajtajára, hogy vasár- nap délután is kilesznek szolgálva a vendégek.* De hát

e szaktársnőnek oly nagy érdemei vannak iparunk körül, (többek között ő teremtette meg iparunkban a zóna tarifát) hogy nevét a világért sem írjuk ki, mert ebben az esetben elhomályosodna az összes érdeme. De hát azon szaktársak- hoz szólunk, akiknek kötelességük lenne iparunk tisztességét megőrizni és hasonlóságából mégis a tisztességtelen verseny terére léptek. A szaktársakból megalakult 100-as bizottsághoz annyi panasz érkezett már be e tárgyban, hogy a bizottság a legszigorubb eljárásra határozta el magát. *Figyelmeztet- jük tehát a szaktársakat, hogy tartsák be a munka- szünetet pontosan, nehogy a feljelentés ellenük megté- tessék, ami csak reájuk nézve lenne kellemetlen.*

A budapesti fodraszsegédek pénztárának vezetősége ezuton is felkéri a hátralékos szaktársakat, hogy illetékeiket pontosan fizessék be, mert ellenkező esetben a hatóság ut- ján kénytelen a vezetőség a pénztár követeléseit behajtani, ami csak az illetőkre lenne kellemetlen.

Ezüst menyegző. Folyó hó 17-én lesz 25 éve, hogy Joszt Péter, ipartestületünk elnöke örök hűséget esküdött hitvesének, szül. Huber Katalin urhölgynek. Ugyan-e napon lesz annak is 25 éve, hogy üzletét megalapította. Testületünk előljárósága, hogy szeretetének és ragaszkodásának méltó jelét adja, szép emléktárgyat nyújt át ez alkalommal szere- tett vezérének.

Letartóztatott házasságszédelő. Weigler Károly fod- rászsegéd pár évvel ezelőtt a házasság szédelésre adta magát. Hogy tervei annál könnyebben sikerüljenek, föld- birtokosnak adta ki magát, a ki a tőzsdén elveszítette va- gyonát, de akire a nagynénje révén husz ezer forint jut, ha megnősül és a nénje kedve szerint való feleséget visz a házhoz. Hét leány adott be följelentést a jómadár ellen s ezek között van egy szegény varrónő is, akitől apránként ezeröttszáz forintot esalt ki. A rendőrség a följelentések alap- ján f. hó 8-án letartóztatta Weiglert.

Ipar.

Felterjesztés az ipartörvény revíziója tárgyában.

Most küldötte meg az országos ipartestületek központi bizottsága az ipartestületeknek ama felterjesztést, amelyet 1896-ban, a IV. országos iparos gyűlés határozata alapján a kereskedelemügyi-miniszterhez intézett.

A felterjesztésnek főbb pontjai a következők:

Nagyméltóságú kereskedelemügyi m. kir. Miniszter ur! Kegyelmes urunk!

A hazai ipartestületeknek már egy évtized óta szabá- lyul felvett országos összejöveteleinek negyedike a folyó évben, nemzetünk ezredéves ünnepével és kiállításával kap- csolatban, Budapest székes fővárosunkban tartatott, az ipartes- tületek küldöttjeinek részvétele és azon kiváló kitüntetés mellett, mely szerint az országos ipartestületi gyűlés létjogo- sultságának mintegy szankcionálásául Nagyméltóságod megtisztelő jelenlétében volt megnyitható.

Ezen legutóbbi gyűlésünk, a legnagyobb higgadtsággal és megfontolással folytatott tárgyalásaira való tekintetből is, nemcsak méltán sorakozhatik a három elődjéhez, de azokat épen az imént említett kiváló körülményeknél fogva messze felül is multa és ennek az egész magyar iparosság tényleg nagyobb fontosságot tulajdoníthat.

A IV. országos ipartestületi gyűlés a /. alatt mellé- kelt, „előadói javaslatok“ füzetének az ipartörvény módo- sítására vonatkozó 5. előterjesztésével foglalkozott legbeha- tóbban és a legnagyobb érdeklődés mellett, a miről tanus-

kodik a /. alatt csatolt kongresszusi jegyzőkönyv XI. pontja, mely szerint ezen kérdésnél az előadókon kívül a vitában tizenhat felszólaló vett részt, a kik az előadói javaslatához mindnyájan hozzájárultak, azt csorbitani senki sem akarta, sőt azt kibővíteni akarták s így az előadói javaslatot a kongresszus egyhangulag elfogadta és magáévá tette.

A fent idézett jegyzőkönyvi határozat folytán az országos ipartestületi gyűlés megbízásából van szerencsénk az 1884. évi XVII. t. -cz. módosítása iránti tiszteletteljes kérelmünket betérjeszteni, előzőleg azonban a következőkkel megokolni:

Midőn a törvényhozás az 1872. évi VIII. t.-cz. megalakításával a czéheket eltörölte, a hűbéres korszakból fennmaradt s a szabadelvűség által megvilágított korunkba nem illő privilegiumos czéhrendszert senkisémm használta. Azonban az ipari képesítés igazolásának teljes kizárása és az ipari rendtartáshoz annyira szükséges kötelező társulás eltörlése a rendhez szokott mesteremberekre igen elszomorítóan hatott.

Mert az éveken át tanult, gyakorlott, sokat vándorolt, szenvedett s így kiképzett kézműiparos sehogysem tudta azt igazságosnak találni, hogy az ipar terén teljesen járatlan, minden szakértelem nélküli kontár egyenrangú és -jogu mester lehessen, még ha el is tekintett az illetéktelen versenytől. Hasonlóan nem tudtak megbarátkozni a társuláshoz szokott kisiparosok az olyan állapottal, hogy egyik helyen alakítottak a czéh helyébe ipartársulatot, a másik helyen nem. S az ipartársulatnak az egyik iparos tagja volt, a másik nem. Az egyik megterhelte önmagát társulati tagsági díjjal azért, hogy a társulás útján ügyein-bajain némileg könnyítsen s a segédszemélyzet megrendszabályozása által a tan- és munkaviszonyban némi fegyelem gyakoroltathassék, a másik meg segédjeivel és tanonczaival is kinevelte őt, mint botor önmegadóztatót.

Tizenkét év kellett ahhoz, hogy a törvény hiányai felismertessenek. Tizenkét évig kellett iparosainknak panaszkodni amaz állapotok felett. És minő vívmánynak vette a tizenkét évi küzdelem után, midőn a törvényhozás az 1884. XVII. t.-cz. 4. §-ában az ipari kvalifikáció elvét — bármi ilyen lazán is — törvénybe iktatta. S milyen örömmel fogadta a törvény amaz intézkedését, hogy — ha csak ott is, a hol azt a kisiparosok kétharmadrésze kívánta — „mindenkire kötelező“ ipartestület alakítása megengedtetett.

Csakhamar eloszlott azonban a korai öröm, mert csakhamar felismerhető lett, hogy a törvénybe foglalt képesítés elve a gyakorlati életben illuzóriusnak bizonyult. A 4. §. intézkedését is hatálytalanná tették a 6., 7., 8. és 47. §§-ok kivételei.

Ugyanis a törvény 4. §-a azt rendeli: hogy, ha a gyakorolni szándékolt iparág oly mesterség, mely kézműves természeténél fogva csak hosszabb gyakorlás útján sajátítható el, tartozik tanonczbizonyítványát bemutatni és igazolni, hogy a tanviszony megszűnése után, szakbavágó műhelyben vagy gyárban, szakbavágó munkálatokkal legalább két évig foglalatosskodott.

Ezzel szemben a 6. §. már elengedi a tanonczbizonyítványt egy évi segédi gyakorlásért. A 7. §. meg már azt enged meg, hogy ha valaki bármilyen bizonyítékokkal kimutatott három évi szakbavágó munka után a csizmadia iparra nyert igazolványt, de mert azt a mesterséget nem tanulta meg kellően, azt nem folytathatja, nem is volt szándéka: egyszerűen átmehet a hentes-, a sütő-, vagy bármely más mesterségre, a nélkül, hogy ebből a képesítést igazolnia

kellene. A 8. §. pedig már bárkinek megenged képesítéshez kötött iparüzést, ha üzletében nagykoru és szakértő üzletvezetőt tart. Végül a 47. §. megenged egyidejűleg több képesítéshez kötött iparüzést és a képesítés kimutatását csak egy iparágból kívánja meg.

A törvénynek ilyen rendelkezése méltán sérti a szakképzett iparos öntudatát. Mert a tulhajtott iparszabadság annyi kontárt teremt, hogy azoknak konkurrencziáját a jó munkához szokott és számító szakember nem bírja ki.

A magyar kézműiparnak ezen vámsorompók nélküli végtelen hazában úgy is roppant, elijesztő versenyt kell kiállania a fejlődő honi- és az osztrák gyáriparral szemben is. Ezenkívül még az annyiszor felpanaszolt fegyenczipar is súlyos konkurrencziát támaszt a kisiparnak. S ha ez most még az ilyen illetéktelen kontár-tömeg ellen is küzdeni kénytelen: méltán felsóhajthatunk, hogy a szegény magyar kézműiparost még az ág is huzza!

Kisipari állapotainknak eme konstatálása után önként fölmerül az a kérdés, hogy vajjon lehetlent, vagy olyan valamit kívánunk-e, a mi más társadalmi osztályok, vagy közgazdaságunk más ágainak érdekeit sértené?

Mély meggyőződésünk szerint: nem!

Mert a kézműiparnak a honi és idegen gyáripár versenye mellett másképen termelnivalója és fogyasztója csak úgy marad, ha oly czikkeket produkál, a milyeneket a gyár előállítani nem képes, Érdekében van tehát a fogyasztó nagyközönségnek is, hogy szakképzett, értelmes iparosaink legyenek: és ez csak úgy lehet, ha a gyáripár által annyira nyomott kézműiparos, legalább a kontárhad ellen nyer némi törvényes védelmet.

A szabadelvűséggel védték álláspontjukat az ipari korlátlan munkaszabadság hívei, a mikor az ugynevezett iparszabadságot törvénybe iktatták. S ha ezzel szembeállítjuk a mi kívánságainkat, némelyek szeretik azokat úgy feltüntetni, mintha a kor liberalizmusával megegyeztetetők nem volnának.

De hiszen akkor az sem volna liberális irányzat, hogy most a legalantasabb hivatalnoktól, a falusi, a tanyai tanítótól, egészen a vasuti őrig — igen helyesen — mindenkitől megkivántatják a kvalifikáció.

Hiszzen az ipartörvény 4. §-a maga olyan mesterségeket köt képesítéshez, melyek kézműves természetüknél fogva rendszerint csak hosszabb gyakorlás útján sajátíthatók el.

Elismerte tehát a törvényhozás, hogy egy mesterséget sem lehet csak úgy találni, hogy azt is csak hosszú tanulás által kell elsajátítani. És mégis, miért lehet hát kézműiparos mindenki, akár tanulta azt, akár nem? És miért lehet czipészből órás, anélkül, hogy az órásságból a kvalifikációt ki kellene mutatnia? Vagy miért lehet a csizmadia egyszerre sütő is, kovács is, csupán a csizmadiaságra szerzett képesítése alapján?

Hiszzen azelőtt a kézművesektől kivántatott meg a szigorú kvalifikáció s a tisztviselőktől nem; miért kellett ezen rendelet a vélt liberalizmusnak oly homlokegyenest ellenkezőjére fordítani?

És vajjon a magyar iparosok egyedül maguk kívánják-e a törvény ily irányu megváltoztatását? Hiszen a művelt nyugati iparosai sokkal régebben küzdenek a tulhajtott „laisser faire“ ellen.

A szomszéd osztrák iparosok „Gewerbetag“-jaikon sokkal messzebb menő határozatokban követelik a kötelező szakkvizsgák behozatalát. A németországi iparosok már 1871 óta folytonosan szorgalmaznak hasonló törvényes intézkedé-

seket, s legujabban ott törvényjavaslat van tárgyalás alatt, mely a czéhek visszaállítását veszi czélba.

Mindezen kívánságokhoz képest a mi óhajtásunk igen szerénynek mondható. Kívánságainkkal olyan messze nem is megyünk. Mi ezeknél jóval kevesebbel is megelégszünk. Kérelmünk csupán odáig terjed, hogy kisiparosaink némi védelmet nyerjenek az illetéktelen, székértelem nélküli kontárok ellen; hogy az iparos, aki mestersége megtanulásaért sokat fáradt, küzdött és nélkülözött, foglalkozásával, szorgalmas és fáradságos munkájával magának és családjának tisztességes megélhetést biztosíthasson.

Védelmet kérünk tehát kisiparosainknak, nem a szolid, jogos és tisztességes verseny ellen, hanem az avatatlan, tanulatlan kontárok kapzsisága ellen.

Megérdemli-e kézműiparosságunk az ilyen védelmet? Ugy hisszük, hogy azt iparosaink az épen most bezárult ezredéves kiállításunkon eléggé bebizonyították. Erről ugy a csarnokokban felhalmozott remekék szemlélésénél, valamint az iparos-segédék és tanoncok munkáinak időleges kiállításán meggyőződhattünk.

Igen, fényes tanuságot nyújtott a kiállítás iparunk fejlődéséről. De ismernünk kell a kiállításon nem látható tény is, hogy a milyen szép és örvendetes iparunk általános haladása, épen olyan sajnos és elszomorító iparosaink jelentékeny részének anyagi hanyatlása. Ismerni kell azt a tény is, hogy a kiállítás díszét képező művek a kiállító kisiparosoknak nagy anyagi erőmegfeszítésébe kerültek s az ott elért dicsőséget igen sokan nélkülözésekkel fogják megfizetni.

Midőn tehát mindezeknél fogva az ipartörvény módosítását megbizóink nevében Nagyméltóságodnak nagybecsű figyelmébe ajánljuk, mély tisztisztelettel esedezünk, méltóztasson magas hatáskörében a törvényhozásban oda hatni, hogy:

I. Az 1884. évi XVII. t.-cz. akként módosíttassék, hogy a törvény 4. §.-ában foglalt ipari képesítés elvének hatályosabbá tétele czéljából a segédi szakbavágó munkával való foglalkozás két év helyett legalább három évi gyakorlás által határozottassék meg;

II. hogy a törvény 6., 7., 8. és 47. §§-ai hatályon kívül helyeztessenek és mindazon törvényszakaszok módosíttassanak, amelyek ezekkel összefüggésben vannak és a képesítés elvének érvényesülését akadályozzák.

Szerkesztői üzenetek.

F. J. Pécs. Talányok megfejtésére nem vállalkozunk. Tessék előbb mondanivalóját úgy megírni, hogy mi is megértsük, akkor készséggel állunk rendelkezésére.

B. M. Győr. Tessék *Kecskeméti Sándorhoz* fordulni Temesvárra, ott megkapja a kívántat, jól és olcsón.

M. Gy. Budapest. Tessék a cikket beküldeni, mert ha nem láttuk, nem mondhatunk véleményt róla. Az se baj, ha német majd lefordítjuk.

K. D. Budapest. Az illetőt nem ismerjük és nem is dolgozik lapunk részére.

Felelős szerkesztő: *Leichter Lipót.*

Belmunkatársak: *Hermann János, Réthly Árpád és Horváth Ferencz.*

A kéziratok legkésőbb 8 és 24-ikéig bezárólag küldendők be. Kéziratok nem adatnak vissza.

Kiadja: *Nagel István könyvnyomdája, Budapest, VII., Vörösmarty-utca 17.*

A budapesti fodrász-segédék betegsegélyző-pénztár orvosainak névjegyzéke.

Fogorvosok:

A pesti oldalon:

Dr. Grosz Sándor, Károly-körut 7. sz.

Mezey Péter, Muzeum-körut 21. szám, II. emelet.

Junger József, VIII., Rökk Szilárd-utca 11. szám.

A budai oldalon:

Dr. Kohn Dániel, II. ker., Fő-utca 7. szám.

Ellenőrző orvosok:

I., II., III., V. és VI. kerületek részére:

Dr. Bauer károly, Teréz-körut 41. szám. II. em. Rendel. 2—3 óráig, ünnep és vasárnapokon 8—9 óráig;

IV., VII., VIII., IX., és X. kerületekre:

Dr. Drexler Dezső IV., Vámház-körut 16. sz. rendel. a. u. 3—4 óráig, vásár- és ünnepnapokon reggel 8—9 óráig.

Kezelő orvosok:

Budai oldalon:

Dr. Tipanics Elek I., Krisztina-tér 7. szám.

Dr. Steiner Károly, II., Zsigmond-utca 5. szám.

Dr. Berger Lipót, III., Mókus-utca 14. szám.

Weisz és Ledner Hygienique Weisz és Ledner szabadalmazott fejtámla-párna-gyár Budapest, II. ker., Kacsá-utca 6. szám.

Ausztria-Magyarország, Német-ország, Belgium, Angol és Francia országokra szabadalmazott borbély celuloid fejtámla vánkos. Ugy a budapesti tisztí főorvosi hivatal és dr. Schermann tisztí főorvos által, mint Rétly Árpád, Pichler Ferencz és Seregi Zsigmond borbély urak, kik által kipróbáltatott, jónak, czélszerűnek és páratlannak találtatott. Sem vizet, sem folyadékot magába nem vesz, ruganyos és minden bőr, vagy hajbetegséget kizár.

Olcsóság és takarékoság szempontjából, minden borbélyüzletnek a legmelegebben ajánltatik.

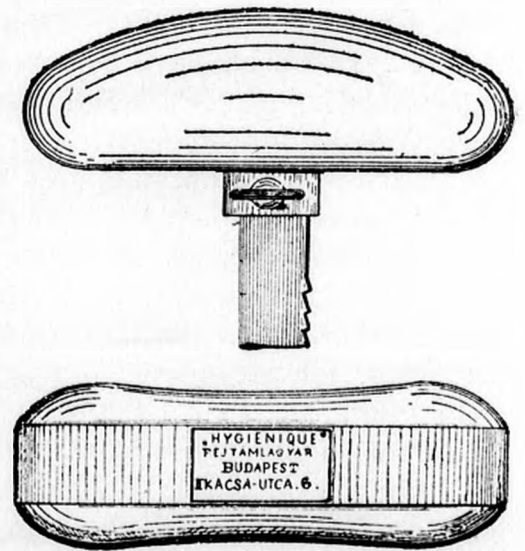
Ezen fejtámlát a közönség is igen jónak találta, melyről bizonyítványok kezzeimben vannak és bármikor megtekinthetők.

Ára 2 frt.

Megrendelhető fenti czimen, vagy e lapok kiadó-hivatalában is.

Megrendelésnél elegendő egy levelezőlap.

Raktár: **Pichler Ferencz** fodrásznál, VIII., József-körut 11.

✱ Kapható: Bordás János gyógyszerésznél Jászberényben. ✱

**Miért kedvelik? — Miért használják?
A Jászsági bajuszpedrőt!
!!MERT JÓ!!**

Mert semmi körülmények között sem keményszik meg. Ennek dacára a bajuszt a kivánt állásban megtartja. Nem töri. Nem tépi ki. Nem avasodik. Szaga állandóan kellemes marad. A benne levő anyagok pedig a bajusz növéseire is kedvezők. Ugy hogy jóságánál és kitünő tulajdonságainál fogva bárkinek is ajánlhatom.

Fehér, barna és fekete színűben: kis doboz 15 kr. nagyobb doboz 20 kr. Viszonteladóknak 33%-ot és ingyen csomagolást, nagyobb megrendeléseknél még portómentességet is biztosítok.

IRÉN-CREME.

Bőrszépítő és finomító higiénikus készítmény. Kitünő hatása a bőr szépsége és finomsága előmozdítására.

Egyedüli szer szeplő, májfoltok, pattanások, bőratka (mittesser) és mindennemű bőrtisztatlanság ellen.

Eltávolít minden pörsenést, fagyást, ajkrepedést. Egyedüli szer a bőr fölrepedezése, az arc és a karok vörössége, sömör, pikkely, kütég, bőrhámlás, napégetés ellen.

Kisimitja a ránczokat és himlőhelyeket, még korosabb egyéneknek is üde, hájos, ifju arczzsint, az arcz, nyak, karok és kezeknek megkapó szépséget, elragadó bájt, varászos színt kölcsönöz.

Teljesen ártalmatlan s mivel nem zsiros, hanem finom kellemes sikosságú, gyorsan felszívódó kedves illatu vegyszer, mely már az első kísérlet után kedvelté teszi magát, az arczot nem teszi fényessé, mint más kenőcs, hanem annak fényét, mint a hölgypor elveszi, nappal is használható. I tégely ára 1 korona.

Egyedüli főraktára
Bordás János gyógyszerésznél
Jászberényben.

✱ Kapható: Bordás János gyógyszerésznél Jászberényben. ✱

**Fodrász segédek
találkozó helye
Budapest,
Német-utca 24.
a vendéglőben.**

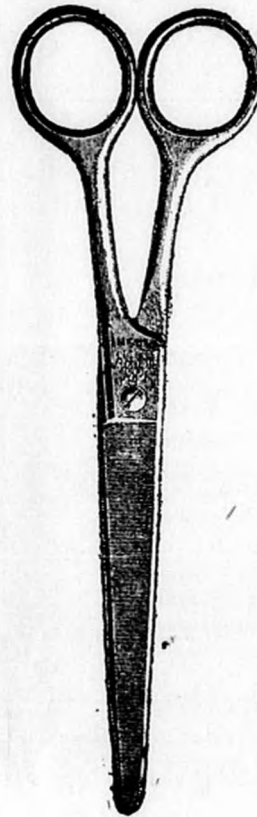
FLASNER LAJOS

mű-készörüs-mester

első magyar villanyerőre berendezett borotva homoru-műkészörüldéje és
aczeláru raktára

Budapest, VIII., József-körut 21.

Ajánlja :

Borotválókés jellel: Bengal. Johnson, Dodge, 7 csillag, Johnbarber, Pearson Kronwolt, Pfeifen, Johnheilfort, stb legjobb öblösre készörüléssel minden szélességben, darabja 1.60, 1.70, 2.—, 2.25, 2.80, 3.— frt

Borotválókés francia és angol készörüléssel, minden gyárból önbortválni való, darabja 1.—, 1.25, 1.50, 1.80, 2.—, 2.25, 2.50, 3.—, 3.40, 4.—, 5.— frt,

Hajollók különféle gyártmány, minden sulyban és nagyságban, darabja 1.40, 1.70, 2.—, 2.10, 2.50, 2.70, 3.—, 3.40 frt.

Báryánt Hajvágógép 5 —
Báryánt-Szakálnyíró 3.50
Amerikai Hajvágógép 5.50
Amerikai Szakálnyíró 5.—
Fenőszijak darabja —.80, —.90, 1.—, 1.20, 1.50, 2.—, 2.50, 3.— frt.

Lehuzó-kövek darabja 1.— 1.25, 1.50, 1.80, 2.— 2.25, 2.50, 2.80, 3.—, 3.50 frt.

Hajfordorítóvas német és valódi francia, darabja —.40, —.50, —.60 kr.

Köpölyvas darabja 4.— 4.50, 5.—, 5.50, 6.—, 6.50, 7.50, 8.— frt.

Ervágó darabja 1.40, 1.50, 2.—, 2.50, 2.80, 3 frt.

Fogszerszámok. Angol kulcs 3 horoggal, darabja 2.50, 2.80, 3.— 4.— frt Fog-vasfogó, (német és előrajz után is) darabja 1.50, 1.80, 2.— 2.25, 2.50, 2.80, 3.— frt.

Készörülések ára:

Borotvakés öblösre készörülése és francia készörülése 50, 60 70 kr. vastagok vagy ujak 80 kr. Uj él 30, hajvágó olló 30 kr.

Megrendelések vidékre gyorsan és pontosan eszközöltetnek

ZAORÁI JÁNOS
BUDAPEST, VIII., BAROSS-UTCZA 5. SZÁM.

Első magyar
villany és légszesz erővel berendezett
borotva homoru-készörüldéje.
Aczeláru raktár.

➡ Mult év november hóban üzletemet, melyet jóval megnagyobbítottam, Baross-utca 5. sz. alá helyeztem át, melyre felhivom b. figyelmét. ➡

Borbély és fodrászati cikkek

legolcsóbb bevásárlási forrása.

Leszállított árak.

	kr.
Ciseau szakálvágó 1/2 m/m vágásra	2.60
" hajvágó 3 m/m	2.75
" szakálvágó 28 foggal	3.—
Clippers szakálvágó	3.25
" hajvágó 3 m/m vágásra	3.50
Columbia hajvágó 2 fésűvel	4.50
Wide-Awake " 2 "	2.90
Koh-I-Nor szakálvágó	3.90
Juvel hajvágó 3 m/m vágásra	4.—

4-részes garnitúrák.

Sima fehér színben	2.50
" kék	2.50
" rózsza	2.75

4-részes garnitúrák virág diszítéssel.

Fehér színben	3.—
Kék	3.15
Rózsza	3.40

Osszes fodrászati cikkek nagyban gyári raktára.

Budapesti rendelések 5 frton felül

bérmentesen küldetnek.

Kecskeméti Sándor, Temesvár belváros.

Első délmagyarországi homoru műköszörüldéje.

LIPP FERENCZ

Villanyerőre berendezett borotva homoru mű-köszörüldéje
és aczél-áru raktára
Budapest. IX., Soroksári-utca 5. szám.

Ajánlja

a legkitünőbb angol borotvát,
ollóit, haj- és szakálvágó gépeit

és minden e szakmába vágó tárgyat.

Különösen felhívom a tódrász urak figyelmét a
műhelyemben készült munkára, melyet magam
végzek, miért is jótállást vállalok.

Vidéki megrendelések a legpontosabban teljesítetnek.

Beretváló szappan

eddig utól nem ért kitünő
minőségben.

Szakférfiak által kipróbálva,
ajánl

EITEL G.

szappan és gyertya gyára

Brassó (Kronstadt)

5 kilós postacsomag 3 frtért
minden állomáshoz

Minta ingyen és bérmentve

Rasier Seife

in bis jetzt unerreichter
Qualität.

Von Fachleuten erprobt
empfeht die

Seifen und Kerzen-Fabrik

G. EITEL

Kronstadt (Brassó)

pr. 5 kg. Postpacket fl. 3.—
franco jeder Station.

Muster gratis und franco.

Nincsen párja a

Gáspár-féle bajuszkötőnek.

Nincsen párja a

Gáspár-féle bajuszkötőnek

Van szere ncsém a nagyérdemü közönségnek b. tudomására hozni, hogy a **Szentkirályi-utca 1. szám** alatt levő elsőrendü bajuszkötő ipartelepemet áthelyeztem a **VII., Nyár-utca 8. sz.** alá, mely a mai kor igényeinek annyival is inkább megfelel, amennyiben e szakmában számos újított árukkal állhatok t. vevőim rendelkezésére, hogy ugy az áruk kivitelére, mint versenyképességére minden eddigieket jóval felülmul.

Elvem jó gyártmány mérsékelt ár!

Midőn versenyképességemre, mint jelzett elvemre vagyok bátor b. figyelmét felhívni, tisztelettel kérem. megrendelésével megtisztelni, biztosítván arról, hogy legfőbb igyekezetem oda fog irányulni ugy mint eddig is, hogy b. megelégedését továbbra is kiérdemeljem. Maradtam kiváló tisztelettel

Gáspár Lajos bajuszkötő-készítő Budapest, VII., Nyár-utca 8

Gyártmányaim a következő elnevezések mellett vannak forgalomba hozva:

Hunnia törv. védve 13718. Az általam feltalált közkedvelt bajuszkötő, amely annyiban is fölülmulja az eddigieket, a mennyiben a gumi a fület nem érinti s az arczon jegyet nem csinál. 1 tuczat ára 3 forint,

Hungária prima. Legfinomabb gáz selyem szövet, vastag selyem rózsza gumival, finom gumi szegély, rózsza bőr szallag és amerikai patent csattal. 1 tucz. 2 frt.

Pannonia prima. Ugyanaz a kivitel valamivel kisebb. 1 tucz. ára 1.80 kr.

Árpád prima törv. védve 14393. Ugyanaz a kivitel, mint a Hungária prima azzal a különbséggel, hogy az arczon egész széles selyem halcsonttal, ugy hogy a legnagyobb bajuszt is eltakarja 1 tuczat ára 3 frt.

Excentrikus prima. Ujonan javított remek kivittel. 1 tcz. 1.65

Pannonia II. Törv. védve 13719. Legfinomabb selyem szövet, selyem gumi, bőr szallag, amerikai patent csattal, 1.60 kr.

Pannonia III. Törv. védve 13719. Szallag helyett saját gumijával. 1 tuczat ára 1.50 kr.

5 forinton felüli rendelményeknél 5% és nagyobb vételnél a mennyiséghez mérten megfelelő % -ot engedélyezek.

Hejben egy levelező-lap által kívánatra személyesen megjelenhetnek.